

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Magyar politikusok Amerikában.

— szeptember 23.

Ha nem is csodálkozással, de azért mégis jóleső érzéssel olvasunk, hogy a magyar képviselőket az Egyesült-Államokban mindenütt mily szeretettel és lelkesedéssel fogadják úgy az odaszármazott magyarok, mint az amerikai polgárok. Nem csodáljuk a magyar képviselők sikereit, mert a régi görögök és rómaiak óta nem volt nemzet a világon, melynek politikai szónokai oly elragadó hévvel tudtak volna szólni a néphez, mint a magyar politikai szónoklat kiváló képviselői. Hiszen szónokok voltak a francia forradalom vezérei, Danton, Marat és Robespierre is, de egészen más az: hatással beszélni ott, ahol vérszagtól fűledt a levegő s ott, ahol megszokott, mindennapi légkörben fásult keblek várják a szónokot, a hétköznapi élet vásári zajától kifáradt füllel s kicsinyes gondok terhe alatt sóhajtozva. A magyar szónok heve lángra gyújtja a közömbös szíveket is, tud érzést és akaratot teremteni s az akaratot felváltani. Ezt mi már régen tudjuk,

de csak most tanulták meg az amerikaiak, akik ebből legjobban látják, hogy valóban politikai nemzet vagyunk, nemcsak papiroson, de az életben is és hogy lesz még nekünk szavunk és szerepünk nemcsak itt a Kárpátok és a Balkán-hegylánc között, hanem a nagy nemzetek gazdasági és hatalmi küzdelmeiben, a nemzetközi életben is.

De vajon mit tanulunk mi Amerikától? A diadalmas, az ünnepléstől fényes utnak lesz-e termékenyítő hatása politikusaink ama kis csoportjára, amelyben jóformán minden politikai pártunk képviselve van. A politikai, társadalmi és gazdasági tapasztalatok, melyeket kétségtelenül nagy bőséggel hoznak magukkal, fognak-e itthon érvényesülni? El fogják-e nekünk mondani, hogy Magyarországon nem az a baj, hogy sokat politizálunk, hanem az, hogy rosszul politizálunk? A nagyközönség, a tömeg nálunk bizony semmi részt nem vesz a közéletben s ezért nem érvényesül nálunk a szegény közérdek. Ha nálunk is utelne a milliómostól kezdve az utzaseprőig mindenki az a tudat, mely a legiőbb hatalom Amerikában: hogy mindnyájan kötelesek vagyunk részt

venni a közéletben. Nem csak adót fizetünk és nemcsak szavazunk, bár itt sokan még ezt se teszik, hanem talpon állunk mindig s ha közveszedelmes dolgot látunk, nem vonunk közömbösen vállat s nem is várjuk, míg az ügyész vagy a fegyelmi biztos megmozdul, hanem hallassa szavát az egész társadalom mindig, ha kell s remegjen e szótól mindenki, akinek a társadalom ad jólétet, hatalmat vagy tekintélyt.

A szabad államban kell törvényhozó hatalom, kell végrehajtó hatalom, kell bíró hatalom, — de mindez megvan Szibériában is. A szabad államot a társadalmi hatalom teszi igazán szabaddá, mely nemcsak ellenőrzi az államfőtől kezdve a hivatalszolgáig a közélet minden szervét, hanem alkot is, amely nem várja, míg egy politikusnak vagy egy miniszternek az agyában megszületik egy-egy (sokszor mennyire fölösleges!) reformeszmé, hanem maga állapítja meg, sőt maga formulázza a szükségleteit, közéleti vitákban kidolgozott, kiformált kérdéseket dobva helyi ügyekben a municzipium, nemzeti ügyekben a parlament elé. Így és csakis így kormányozza a nemzet önmagát, míg az, a mikor a száz-

A Tóni ur cipője.

Írta: Szabó Ferencz.

En lakom elől. Brunner háztulajdonos lakik hátul. Az én hivatásom az, hogy az emberiség parányibb részének a fejts felét preperálom a halhatatlanságnak; a Brunner uram pedig az, hogy a lábas felét reperálja a mulandóság számára. En könyvekkel bibelődöm; ő szurokkal, csirizzel meg árral; így tehát jelentékeny módon kiegészítjük egymást.

Az ő mestersége jövedelmező, az enyém meg alig hoz valamit a konyhára: mert hát az emberiség többet koptatja a lábát, mint a fejét. Ez okon ő ur, háztulajdonos, bizottsági tag, sport- és művészet-pártoló; én pedig szegény vagyok, mint a templom egere, tagja csak a dalárdának vagyok s itt is megfizetik a buzgóságomat egy pár ingyenes joggyvel — a kakas-ülön a sport- és művészetpártolás vágya rég lekopott rólam, azaz, hogy: ifjusági emlékeim lomtárba vándorolt, állván az egyik gyümölcsösökre teljhatalmulag kivetett dézsmakárpótlásban, míg a másik, a műpártolás: az ingyenes színházlátogatás lehetőségének praktikus megoldásában jelentkezett anno akkor...

Ez a s ép aranyidő is de régen elmúlt! Brunner urnak hatalmas czégtáblája van a kapu felett, egy pár szattyán eszímával, lakktopánnal és bálí cipellővel, melyeknek impozáns nagysága kérédkő hivál-

kodással hirdeti, hogy volt joguk ekkora tért elfoglalni, mivelhogy a ház az övék. Nekem nincs czégtáblám, legfeljebb egy pár névjegyem s azt is úgy el szoktam tenni, hogy sokszor napokig kutathatok utána. De nekem úgy sincs szükségem rá, hogy hirdessem országunk világnak a lakásmat, mikor a legnagyobb szerencsém kutforrása éppen az lenne, ha minél többen el tudnának feledni a hitelezőim közül.)

Ügyes-bajos dolgaikba gyakran fölkeresnek az emberek engem is, őt is. Hozzája rendszeren az előrészbé, az én lakosztályomba nyitnak be, azt tartván, hogy akinek háza van, annyi sütnivalója is van, hogy maga használja a javát. Az engemkeresők pedig csaknem kivétel nélkül hozzá állítanak be, hátul, s még ha jó utra tereli is őket, akkor sem hisznek neki, mondogatván magukban:

— No, ez a különben tanult ember, úgy látszik, jól felöntött a garatra, hogy a suszterhez utasít.

Különben most már nem is szoktuk egymáshoz utasítani a tévelygőket. Ez csak eleinte történt, amíg bele nem tanultunk az egymás mesterségébe. Amelyikünkhez mi-féle ember jön, elvégezzük hűségesen egymás dolgát. En felvállalom a reperálást, lábat mérek s hazudozok, mint egy jó nevelt iparoshoz illik. Ő fogadja a gyermekes apákat, referál a szellemi és erkölcsi előmenetelről s egy kis erősen működő képzelőtehetséggel elfogadja azon ajándé-

kokat is, amelyek kizárólag engem illetnének.

Azonban én sem maradok adósa: aznap csorbát ejtek az esti leszámolásnál (mert be szoktunk számolni egymásnak) s magamnál tartva egy-két jól minősített cipellőt, olyan foltot aggatok rájuk, hogy a gazdájuk inkább beáll basibozuknak, hogysem a lábával együtt belétemetné eddig viselt méltóságait. S most aztán szent a béke. Az az ur, amíg csak tart a szép világból, többször nem nyit be hozzánk, ez pedig bőséges kárpótlás az én honoráriumom eltulajdonításáért...

Sokféle ember látogat meg, de egyetlenegy sincs közöttük olyan hűséges, olyan mindennapi, mint Tóni ur, a város bolondja.

Érdekes alak. Valami négy láb magas gnóm, szartelen nagy, bozontos fejjel, melyen egész erdő lenne a szakáll-gubancz, ha borbélyává nem szegődött volna a tűzhely parázsát, hol éjszakáit szokta tölteni. Ez aztán úgy eivégzi a szakáll irtás nemes feladatát, hogy marad is belőle, nem is.

Ruhája állandóan foszladozott, ami egyébiránt nem is esoda, lévén ő azon boldogok egyike, akiket a városi magisztrátus ruház a — fölöslegből. Minthogy pedig fölösleg soha sincs — ami a hivatását pontosan betöltő tisztviselők buzgólkodása mellett nem is lehet — ezokon Tóni ur a konvencziókat öltözetet csak ígérletben kapja; mely felemás állapoton a jó bolond úgy segít, hogy fogyatékos öltözetével addig követ el közrend ellenes kihágást, míg valamely sze-

ezer szavazó által küldött ötödfel-száz képviselő szavaz csupán a kormány előterjesztéseire vagy azok ellen, az bizony nem önkormányzat, oly kevéssé önkormányzat, mint a hogyan a pétervári szent szinódus, melyben szintén szavaznak, nem parlament.

De hagyjuk a közéletet, amelyben legalább beszélünk néha, ha sohasem cselekszünk is és nézzük az egyes ember életét. Politikai tanulságot az egyes ember életéből is eleget szerezhetek Amerikát járó képviselőink. Mi hatalma, tekintélye lehet egy nemzetnek, amelynek fiai koldusok vagy leg-főlebb százezer ember kivételével nyomasztó anyagi gondok terhe alatt roskadoznak? A népek szabadságának és értékének legelső feltétele, hogy polgáraik egyénileg erkölcsi és anyagi tekintetben izmosodjanak. Hogy ez is politikai föladat, azt Amerikába járó képviselőink látják, bár az itthonmaradtak még nem igen akarják tudomásul venni. Mikor látunk mi a parlamentünktől intézkedéseket, a melyek megkönnyítik az egzisztencia és a családalapítást, az új keresetforrások nyitását, a megélhetési viszonyok ezer módon lehetséges javítását? Nevel-e az iskola gyermekeket, kiket ki lehet tenni veszedelem nélkül az életbe, hogy ott megálljanak a maguk lábán, támogatják-e teljes erejükkel a közintézmények mindenkinek a törekvését a lét föntartására s az anyagi

jólétben való becsületes emelkedésre? Nálunk nem; minden közintézményünk csak hivatal, melyben gépemberek aktákat intéznek el. Szociális föladatok teljesítése a mi fogalmaink szerint a közintézményekkel összeférhetetlen, sőt lehetetlen is, mert a mi nincs aktában, az nincs a világon.

Amerika! Ezer mértföld és ezer év választ el tőle bennünket. Az ezer mértföldet látták s pár nap alatt végigfutották képviselőink, a térbeli távolságon már ur a teknika Oh, miért nem — lehet kitalálni valamit, a melylyel urrá lehetnének az időbeli, a fejlődésbeli távolságon is?!

A czégtulajdonos virilisták ellen.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 23.

Arad város igazolóválasztmánya országos föltűnést keltő határozatot hozott tegnap. Elnöki döntéssel kimondotta a választmány, hogy *virilis jogon nem lehet a törvényhatósági bizottságnak a tagja az, aki mint valamely társaság tulajdonosa került bele a legtöbb adót fizetők névsorába.*

Ez a határozat — ha megáll — mélyen belenyúl a törvényhatósági bizottság összeállításának mai rendjébe, mert hiszen a virilis jogu városatyák nemcsak Aradon, de Debreczenben és az egész országban is tekintélyes számban éppen azokból kerültek

ki, akik nem egyéni adójuk révén, hanem a cégadó beszámításával ültek a városi képviselők első soraiban. A határozat rendkívüli föltűnést keltett Aradon s nem lehet kétséges, hogy hasonló indítványok fognak bekerülni más városok igazoló-választmányai elé is. Ezért érdemel különös nagy figyelmet az aradi határozat.

A határozathozatal részleteit — különös érdekessége folytán — a következőkben ismertetjük:

A városi virilisták névjegyzékének összeállításán működő igazoló-választmány Aradon Szalay Károly elnöklété alatt tegnap délután három órától esti hét óráig tartott ülést. Ez alkalommal hozta meg a választmány a virilis jog szabályozását mélyrehatóan érintő elvi határozatát.

Avarffy Ferenc választmányi tag adójának kétszeres beszámítását kérő írásbeli fölszólamlásának indokolásában fölvetette azt a kérdést, hogy vajjon nem volna helyes a virilis jog megbírálásánál, ha a személyi adót elválasztanák az üzlet, vagy gyár után fizetendő adóktól s pusztán a személyi adó alapján állapítanák meg a virilisták névjegyzékét? Avarffy előszóval is támogatta ezt az írásban beadott indítványt, amiből parázs vita kerekedett.

A bizottságnak minden jelen volt tagja hozzászólt a kérdéshez. Steinhardt Mór dr., Rosenberg Miksa dr. és Tolnai János dr. amellet érveltek, hogy maradjon minden a régiben, Avarffy Ferenc, Péterfy Antal és Mülek Lajos dr. pedig az indítvány mellett csoportosították érveiket. Az elnök ezután szavazás alá bocsátotta az indítványt: mellette szavaztak Avarffy Ferenc, Péterfy Antal és Mülek Lajos dr., ellene pedig

mérmes asszony nyakába nem dobja az ura viseltes ruháját. Akkor aztán szent lesz a béke Tóniból gavallér lesz. A város becsülete meg van mentve. A magisztrátus pedig boldogan mosolyog, a kiadások rovatába beír egy kerek summát: „Ruházat Tóninak” stb. titulus alatt.

Némelykor megtörténik, hogy két-három asszonynak is megesik a szive; ilyenkor úgy meggyül a viseltes holmi, hogy egész ószer-kirakat lesz Tóni urból.

Mert hát Tóni nem szokta eldobni azt, a mit kap; ellenkezőleg; meggyűjti, egymás házába akasztja a nyaka közé, meg a karjára, a fajére néha három-négy kalapot nyom, melyek közül az alsó ezilinder, a közőpső szalma, a felső meg gigerli; két három kabátot is vesz magára, mellényel vegyítve, melyekről egyaránt lesir a sok fölt, hogy sokszor egész rongyfolyam húzódik utána; ami azonban így szép Tóni urnak. Ujdonatuj ruhákban aligha telnék ilyen földöntúli öröme.

Azokban nem olyan bolond ez a Tóni, mint a minőnek hiszik.

Bizonyos foku handlé zseni is szorult beléje, mintha az Alkotó pénzügyi kapacitást akart volna formálni belőle, de aztán meggondolta magát s eszelőssé csavartatta, ami annál csodálatosabb, mivel más alkalmaknál nem szokott fukarkodni a jótéményeivel. Közéletünk számtalan példát szolgáltat, hogy a jó Isten úgy tesz, mint a kupecz: marhába veri a pénzt... Nem tehette volna azt ezzel a szegény Tónival, akinek pláne még esze is van hozzá, anyyi, amennyi?

A Tóni ur zsenialitásai közé tartozik: pénz teremtési a semmiből, amihez kivüle csak két lángész: a finanszminiszter meg az ekzekutor ért. Csakhogy ő némileg teoretice oldja meg a dolgot.

A nyakába szedett ó-szerrel addig jár

kél, addig gyűjtöget még hozzá, amíg egy szép nap beálltanak a sátorosok. Ezek az ó rendes kundsafjtjai, kik minden ruhadarabpárból elfognak egyet (néha egy párt is) mindazonáltal úgy fizetnek, mint a bölc, ígéretekben. Tóni ur, bolondul, örül s emlékezetében gondosan felírja a hátralékos summát, a többi mellé. (Ugyancsak pompás főkönyvi lapra bizza!) Ez az ó gazdagsága. E nap után olyan büszke a szerzett pénzére, hogy a saját kontójára vacsorál s lenéz minden embert, aki csak a közelébe téved. Végezetül berug s nem fizet, ami egész megtisztelés számba megy e napon, tekinve a magas leereszkedését, holott ma senkivel sem akart szóba állani.

Egyedül a cipőkkel tesz kivételt: ezeket nem szereti gyűjteni, lealázónak tartja magára nézve, hogy olyan dolgokat gyűjtson, amelyek miatt foltozó szulternek néznek az emberek. Még csak az kéne!

Ha lábbelije jó, nem szükséges még felesérlni, ez esetben az ajándékozott topánkát legott áruba bocsátja. E föbb azonban betéved valamelyik lábtyümvészhez (ez sem bizonyít az ostobasága mellett!) s irgalom fejében rakat rá egy-két föltöt, hogy annál megfelelőbb legyen az ára.

Azok a boldog emberek, akiket leggyakrabban szokott ilyen megbízásokban részesíteni, rendszeren mi vagyunk: én és Brunner uram. Nap-nap után bebotlik a portánkra s többnyire hozzám nyit be először, néha elegendő alkalma volt tudomást szerezni arról, hogy nem én szoktam gyógykezelnit az efajta nehéz betegeket... Dehát mikor olyan jól esik egy-két meleg falat a maradékból!

A kis harapnivalóért nemcsak szulternek, de tán még tücsinálónak is megtenne — hála fejében.

Egy délután újra beállított, hozván egy rettentő szétmált cipőt, amelynek csak a

huzója volt ép, a többi része pedig olyan, mintha marakodó ebek játékszere lett volna. S aztán mekkora volt én Istenem! Tán nem is volt cipő, hanem valami préhisztórikus mammut-kesztyü.

Csak az asszony lévén honn, odatar-totta elébe e gigászi maradványt s hagyakozni kezdett, hogy aztán így és így csinálja meg a maiszter ur, ha hazajön, az imposztor úgy nem akart emlékezni semmire, mintha sohasem járt volna a portánkon.

— Hiszen mi nem vagyunk szulterek, jó ember, védekezett az asszony, hogy megelőzze a rettentő veszedelmet, melyet Tóni azáltal okozott volna, ha szándéka szerint kezébe nyomja a nagy bolond jószágot.

A bolond meglepetve nézett fel. Úgy tett, mintha most hallotta volna először ezt a védekezést.

— Nem szulterek? Hát aztán mik?

— Tanítófélék... urak.

— Urak? — lelkenedett Tóni. —

Éppen jó. Pénzes urak, ugy-e? Ilyen embereket keresek éppen. Tudja mit? Vegye meg az ura számára... éppen néki való.

Az asszony tagadólag rázta a fejét. Komolyabban nem mert ellenkezni a bolonddal.

— Vigye másfelé, jó ember. Nagy volna az uramnak.

— Pedig ezzel direktor is lehetne, ha meglátná a miniszter. Ostég olyan jutányosan adnám; három forint az egész. Kár, kár! Gondolja meg jól a dolgot. Több ilyen jó bolondra nem akad... Holnap visszatek...

Steinhardt Mór dr., Rosenberg Miksa dr. és Tolnai János dr.

A szavazatok ilyenformán egyenlő arányban oszlottak meg és Szalay Károly elnök szavazata döntött, aki Avarffy Ferenc indítványát fogadta el. Így határozattá emeltetett, hogy ezentúl bárki csakis a személy után fizetett adó alapján vehető föl a virilisták névjegyzékébe, a társas-czég, üzlet, vagy gyár után fizetett adó pedig ezután nem vétetik figyelembe.

Ezt a határozatot nagy visszatetszéssel fogadták azok a nagyobb üzlettulajdonosok és gyárosok, akik eddig a virilista névjegyzékben a czég után fizetett adók révén jutottak az első helyekre. Jogászörökben is élénken vitatják, hogy jogos és méltányos-e ez a határozat? Az Avarffy-féle indítvány pártolói egy közigazgatási bírósági döntvényre hivatkoznak, mely nekik ad igazat, kimondván, hogy a czégek által fizetett adó alapján virilis jogot nem gyakorolhatnak a czég tagjai. Ezt azonban méltánytalannak tartják akkor, mikor viszont bárki a felesége által fizetett adót is a magáéhoz csatolhatja és így gyakorolhat virilis jogot. A kérdéssel különben foglalkozni fog a bíráló választmány is, mert bizonyos, hogy az érdekeltek megfélebbizik a határozatot. Sőt valószínű, hogy fölviszik egész a közigazgatási bíróságig, mely aztán véglegesen eldönti a kérdést.

Az a közigazgatási bírósági határozat, amelyre Avarffy hivatkozott, kétségtelenül megvan. Csak hogy igen helyesen vetette ellen Steinhardt Mór dr., hogy a közigazgatási bíróság határozatai nem tekinthetők elvi jelentőségű döntvények gyanánt. Maga a közigazgatási bíróság e y másik virilista lajstrommal szemben teljesen ellenkező határozatot hozott. Avarffy indítványa különben sem egyeztethető össze a törvény szellemével, mert a törvény megengedi, hogy az egyes polgár hozzászámíthassa virilis alapul szolgáló adójához anyja és gyermekei adóját. Sőt aki kétszeresen számitathatja adóját, az is jogosítva van e műveletre s ilyen uton szintén nyerhet virilis jogot. A törvény, mikor így rendelkezik, nem czélozhatja azt, hogy aki czége után fizeti adóját, ezen az alapon ne foglalhasson helyet a törvényhatósági bizottságban. A közigazgatási bíróság csupán a czégeknek mint olyanoknak a képviselőtét kívánta megszüntetni, de a czégek tulajdonosait nem foszthatta meg jogaitól.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Presbiteri közgyűlés.

A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma e hónap 25-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az egyháztanácssteremben ülést tart, melyen egyházi részről maga a püspök, Kiss Aron, világi részről pedig Simonffy Imre főgondnok elnököl. A közgyűlés tárgysorozata a következő 30 pontból áll:

1. Jelentés arról, hogy a folyó évi aug. hó 28-ik napján tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve aug. hó 30-ik napján hitelesített.
2. Két új egyházközségi bíró felesketése.
3. A pénztári hivatal jelentése az ismétlő iskolai tanítók részére előlegül adott fizetés tárgyában.
4. Negy László számvevő betérjeszté az 1906-ik évi bor-, tűzifa-, lakberilletmények kimutatását.

5. Varga Károly tiszteletbeli tanácsnok kérvénye az általa tartott Egey Gyula tandíjmentességéről.

6. Özv. Kerekes Sándorné kérvénye Gyula nevű fia tandíjának elengedéséről.

7. A felsőbb leányiskolai igazgatótanács pártolólág terjeszti be Simon István tanító az iránti kérvényét, hogy leányáért járó tandíj engedtesse el.

8. A felsőbb leányiskolai igazgatótanács f. évi 1504. sz. végzése Rácz Erzsébet ideigl. tanítónő alkalmazásáról.

9. A felsőbb leányiskolai igazgatótanács folyó évi 1514. sz. végzése Dóczy Irén oklev. tanítónő megválasztásáról.

10. Az iskolaszék folyó évi 1301. sz. végzése Kardos Ferenc tanító költözködési költségének megtérítéséről.

11. Az iskolaszék folyó évi 1302. sz. végzése Kardos Ferenc tanító ötödéves korpótlékáról.

12. Az iskolaszék folyó évi 1517. sz. végzése Kardos Ferenc tanító faillettsége tárgyában.

13. Az iskolaszék folyó évi 1401. sz. végzése Tordai Gábor tanító ötödéves korpótlékáról.

14. Az iskolaszék folyó évi 603—754/1904. számú végzése a tanítók fizetésrendezés és drágasági pótléka tárgyában a gazd. bizottság véleményes javaslatával.

15. Szűcs Elek pénztári ellenőr kérvénye az 1905. é. főkönyv készítésére kisegítő alkalmazása tárgyában.

16. Az árvaügyi bizottság folyó évi 1819. sz. végzése az 1903. évi jelentés betérjesztéséről.

17. A gazd. bizottság folyó évi 1358. sz. végzése néhai özv. Faragó Bálintné asszony 100 korona hagyományának befizetéséről.

18. A gazdasági bizottság folyó évi 1275. számú végzése a harangozóknak drágasági pótlék adása iránti kérvénye tárgyában.

19. A gazdasági bizottság folyó évi 1264. sz. végzése a Baranyi féle ház és földje után való adó és illetékegyenérték elleni folyamodás eredményéről.

20. A gazdasági bizottság folyó évi 1411. számú végzése a Piac-utca 2. számú ház kiskertjéért befolyt vételár kezelése tárgyában.

21. A közalapi állandó bizottság jelentése a töröltetni rendelt közalapi hátraiakok törülésének megtörténtéről.

22. Dr. Koja János urnak, mint a központi finiskola létesítésére alakult vegyes bizottság elnökének megkeresése a bizottságba két tag választása iránt.

23. Iskolaszék 1009. sz. jelentése Thassy Miklós tanítótestületi elnöké történt megválasztásáról.

24. Ugyanannak 1463. sz. végzése Biró Ferenc s. lelkésznek a polgári finiskolában teljesítendő vallástanításért 200 korona kiutalása tárgyában.

25. Ugyanannak 1466. sz. végzése az állami gyermekmenhely ev. ref. vallású iskolaköteles gyermekeinek tandíjmentessége tárgyában.

26. Ugyanannak 1477. sz. jelentése Szilágyi Juliánna, Zong Juliánna tanítónők, Ormós Lajos tanító ideiglenes tanítól, illetve tanítónőkül megválasztásuk tárgyában.

27. Ugyanannak 1473. sz. végzése Szenes János tanító részére az 1903/4 isk. évről a vallástanításért 100 korona tiszteletdíj kiutalványozása tárgyában.

28. Ugyanannak 1474. sz. végzése Orosz Endréné Boros Mária női kézimunka tanítására alkalmazása tárgyában.

29. Ugyanannak 1475. sz. végzése Tóth Erzsébet tanítónőnek női kézimunka tanítására alkalmazása tárgyában.

30. Segélyt kérnek:
- a) a zombori ág. hitv. egyház templom és paplak javítására,
 - b) a kisházai ev. ref. egyház templom-építésre.
 - c) a tivadari ev. ref. egyház templom-építésre,

d) a németperegi reform. egyház templom-építésre.

e) a rákosszentmihályi ev. ref. egyház segély iránti kérvénye.

Ifjúsági választás. A főiskolai Jogászszegető Egyesület, ma délután 3 órakor a VI. számú teremben gyűlést tart, melynek tárgya a tisztviselők megválasztása.

A fodrász, mint Don-Juan.

Revolver a halószobában.

— Saját tudósítónktól. —

— szept. 23.

Mesébe illő kalandja volt a minap egy debreczeni jól ismert fodrászmesternek, aki a borzalomtól most is remegve mesélte el, mint szabadult ki a halál torkából. Egy szép asszony boudirjába játszódtott le az eset, amelynek a féltékeny férj Othelói megjeleneése kölcsönzött drámai jelleget.

A majdnem családi drámává fajult történet főhőse Megyeri Kálmán fodrász mester jóképű segédje, a másik szereplők pedig egy debreczeni előkelő ur és fiatal bájos felesége, akinek nevét azonban nem szabad elárulni.

A derék fodrászt nemrég egy előkelő uriasasszony magához hívatta, hogy fekete haját fesse át szőkére.

— De — mondta az urhölgy — a férjemnek mit sem szabad tudni az esetről. A mint a hajam fokozatosan fog szőkülni, nem fogja észrevenni, amikor meg észreveszi, hát már késő lesz. Mennyibe kerül a hajfestés?

— Harminez forintba.

— Jól van, mondta az ur asszony, holnap hozzákezdhetünk. — Mindig délelőttként jöjjön fel, amikor férjem nincs itthon.

Másnap délelőtt hozzáfogott a munkához és napról-napra fejjárt a házhoz, hogy a fiatal asszony haját szőkére fesse. Igen szépen haladt a munka, amikor egy vasárnap hirtelen baj támadt és abba kellett hagynia a festést.

A mester éppen a templomba készült, hát felöltözött elegánsan divatos nyakkendőt kötött.

Igy ment fel az nap délelőtt az uriasasszonyhoz és menten hozzáfogott a munkához.

Önagysága pongyolában ült egy nagy karosszékben, a borbély pedig babrált illetos, dus hajával, simogatta külön a szálakat, amikor hirtelen kinyílik az ajtó és belép a férj. Irtózatosan elvörösödött:

— Hát mégis igaz! Nem hazudott a névtelen levél!

Ezzel revolvért rántott és egyenesen a fodrász mellének szegezte. A fodrász az ijedtségtől szinte megrémült.

— Mit keres maga itt! — hördült föl a férj. — Most meghaltok mind a ketten!

— De uram, kérem én...

— Mit keres maga itt? És a revolverrel közelebb lépett.

— De kérlek az istenért ez a fodrászom, a hajamat festi — szólt rémülten az asszony.

A férj lassan magához tért, ránézett a felesége hajára, aztán nagyot nyelt:

— Mit fizetünk önnek?

— Eddig husz forint jár — mondta a borbély remegve.

— Itt a pénz! Most hordja el magát, itt ne leljem többet, mert baj lesz.

A fodrász most boldogan beszéli fűnek-fának, hogy milyen szerencsésen menekült a halál torkából.

Pósa Lajos Debreczenben.

— szeptember 23.

Mint már jeleztük, Pósa Lajos, a nagy magyar dalköltő, a híres mesemondó e hó 29-én és 30-án a színházban előadást tart. A kiváló dalköltő és a gyermekvilág nagy mesemondójának fogadhatása tárgyában tegnap d. u. 5 órakor a városháza kis tanács-termében Oláh Károly elnöklésével a bizottság ülést tartott.

A fogadtatást előkészítő bizottság hosszabb eszmecsere után a következőket határozta:

Pósa Lajost szerdán este megérkezőkor a város lakossága nevében Oláh Károly kulturtanácsos fogadja, a Csokonai-kör nevében pedig Komlóssy Arthur al-elnök.

Az indóház előtt két sorban az iskolás gyerekek fognak sorfalat állani s Pósa Lajost és feleségét zenével hozzák be a városba. A zenét a Rác és Magyar Testvérek zenekara szolgáltatja.

Pósa Lajos régi jó barátja és költőtársához fog szállni: Könyves Tóth Kálmánhoz. Másnap lesz az első mese-előadás a színházban. Az előadás 5 órakor kezdődik. A műsor összes számai a Pósa-pár előadásából fognak állani. Közbe természetesen zene lesz s egy szép képben a gyermekek is üdvözölni fogják a költőt és nejét a színpadon. A színpadon megjelenő leánykák és fiúcskákat külön fogja e célra K. Tóth Kálmán felkérni.

Első előadás után fényes bankett lesz, melynek rendezésére egy bizottságot választottak. A bizottság tagjai lettek: Márton Imre, Karay Sándor és dr. Kardos Albert. Másnap ismét mese-előadás lesz, a melyre Pósa bácsiék egész ujműsört állítanak egybe.

A költőt a közönség nevében diszes babérokoszorúval, nejét pedig virágcsokorral fogják meglepni.

A színházi előadásokon felváltva Rác Károly és Magyar Testvérek fognak játszani.

Jegyek rendes színházi napiárakon kaphatók hétfőn, kedden és szerdán Oláh Károly kulturtanácsos hivatalos helyiségében (Városháza, emelet 25. ajtó) és előadás napjain a színházi pénztárnál. Előjegyzések nem fogadtatnak el.

Karzatijegyek nem lesznek kibocsátva, miután mindkét napon a szegény iskolás gyermekek részére ingyen lesz átengedve a karzat. A szegény gyerekek a tanítók vezetése alatt mennek a színházba.

NAPI HIREK.

— **Személyi hírek.** Tankóczy Gyula, Szatmár város rendőrfőkapitánya Debreczenben időzik.

— **Hol lesz a pallagi vasut végállomása.** A városi tanács a pallagi vasut építése ügyében már megtette a szükséges intézkedéseket, csak az hátráltatja még az építés megkezdését, hogy a miniszter még nem tüzte ki a vasut közigazgatási bejárásának határidejét. A tanács a vasutat egész Sámsonig szándékozik kiépíttetni. A sámsóniak is szeretnék, ha végre vasut kötné őket össze Debreczennel és hogy ez sikerüljön, hajlandók a vasut építéséhez hozzájárulni. Debreczen városa tudatta Sámsonnal, hogy csak az esetben építi ki Sámsonig a vasutat, ha a község 60,000 koronával hozzájárul az építés költségeihez. A Sámsoni képviselőtestület ma délelőtt tartott ez ügyben gyűlést és határozta meg a felett, megadják-e a 60,000 koronát vagy nem. A város képviselőtestületében a gyűlésre Sámsonba men-

tek Aczél Géza főmérnök és Csóka Sámuel tanácsnok.

— **A vízvezeték.** Debreczenben sokan vannak, akik azt vitatják, hogy mély furatu kutakból nem lehet az egész várost ellátni jó vízzel és — szerintük — e miatt nem létesíthető Debreczenben a tervbe vett vízvezeték. Azoknak, akik így vélekednek ebben a kérdésben, meggyőzhető és aggályokat eloszlathatja az országos közegészségügyi egyesület „Egészség” című lapjának ez évi utolsó füzetében megjelent alábbi szószerinti közlemény:

Hamburg vízvezetékének tökéletesítése. Bizonyára sokan emlékeznek még olvasóink közül azon nagy kolerajárványra, amely a háromnegyed millió lakost számláló Hamburgban 1892-ben dühöngött. Tudjuk, hogy a kolera csirái a vízvezeték útján fertőzték a lakosokat, mert az Elba hiányosan megszürt vizével táplálta a város a vízvezetékét. Hamburg ezen óriási csapás után alaposan neki látott a közegészségügyi javításának. Milliókba került az új városi közegészségügyi intézet, amelynek igazgatója gyakorolja minden idévágó ügyben az ellenőrzést. 12 millió márkát költött a város az új szűrőművekre, amelyeknek működését állandóan két szakértő vizsgálja. És ha az utóbbi komolyabb kifogásokra eddig nem is adott okot, mégis már 1899-ben megindultak a kutatások a végre, hogy a város környezetében a talaj mély rétegeiben keressenek elegendő mennyiségű és kellő jóságú vizet. 4 furással 240—279 méterig hatoltak. Ezen négy kutóránként és egyenként 80—150 köbméter kitűnő vizet ad, amelyet a múlt évben másfél millió márká költséggel a városi vezeték hálózatába be is kapcsoltak. Most újabb 9 ily mély kut furásához fogtak hozzá, s kutatják, hogy más helyeken nem lehetne-e ugyanilyen módon vizre szert tenni. Követendő példa!

E közleményből kitűnik, hogy az Elba folyó vizét mellőzik a Hamburgiak és mély furású kutakból látják el vízvezeték útján a háromnegyed millió lakost számláló óriási világvárosi.

— **A harmadik egyetem.** A kolozsvári tudományegyetem lelépő rektora, Apáthy István dr. nagyszabású beszédében nyilatkozott a harmadik egyetem kérdéséről is. Azt csak természetesen találjuk, hogy a prorektor a saját egyetemének érdeke mellett tör lándzsát, s hogy helyteleníti a III. egyetemnek addig való fölépítését, amíg a kolozsvári egyetem kellőképpen felszerelve nincs, de ebből mi azt következtetjük, hogy nem a III. egyetem föllállításának tervét kell elejteni, hanem a kolozsvári egyetemet kell kellően felszerelni. Elvégre ha ennek az országnak oly bőven vannak a százmilliói katonai ezélokra, kell hogy akadjanak százazrei a közművelődési ezélokra is. Ami pedig a kormányt az a visszavonulást illeti, hogy az egyetemenkérdéssel is politikát űz: az igen megérdemelte a prorektor lesújtó kritikáját.

— **A légszeszgyár költségvetése.** A légszeszgyár igazgatósága elkészült a jövő évi költségvetéssel. A költségvetésből megtudjuk, hogy a légszeszgyár a jövő évre a termelést 1.460,000 m³-re irányozta elő, 230,000 m³-el több, mint a mennyi a múlt évi előirányzat volt. A költségvetés szerint a jövő évi kiadás 333,380 koronában van előirányozva, a bevétel pedig 385,400 koronában, úgy, hogy a maradvány 52,020 korona. A jövő évre az utcai világításra 330,000 m³ van előirányozva, míg a múlt évben csak 225,000 m³ volt az előirányzat. A tetemes emelkedést két körülmény

okozza, az, hogy a tanács elrendelte, hogy a félvilágítás ne 11, hanem 12 óráig tartson, továbbá az utcai lámpák szaporodása. Az utcai világításért a város az előirányzat szerint 36,300 koronát fizet, házi pénztár ezenkívül Auer égőket körülbelül 400 koronát fog fizetni.

— **Csaló vigéoz.** Tegnap délután 4 óra körül beállított Bardócz András rendőrbiztos lakására egy 40 év körüli, magas termetű, szürke ruhás férfi és elmondta Bardócz feleségének, hogy a férje küldte a hivatalból és meghagyta, hogy az általa hozott képért és könyvért 16 koronát fizessen ki. Bardócznének gyanus volt a nagyon siető ember és azt mondta, hogy ha a férje haza jön, akkor hozza el a képet és a könyvet, de a férje nélkül nem vásárol. A vigéoz persze a Bardócz otthonlétele alatt nem ment el, bár az ügyes rendőrbiztos nagyon szeretne volna megfogni a csalót, ki nyen nem mindennapi fogással akar portékáján tuladni.

— **Uj közutak Hajdumegyében.** Az új beruházási törvényben 43 millió koronát irányoztak elő közutak építésére. A törvényhatóságoknak e célra 20 millió koronájuk van s így az állam segítségével együtt 63 millió korona áll készen utközítésre. Ez összegből 3585 kilométer uthalózat lesz öt év alatt építendő. Hajdumegyére ebből 20 kilométernyi ut esik: Hajdúszoboszló—Szováty, Hajdúböszörmény—Polgár és az egyéki vasuti hozzájáró utakat vették fel a tervezetbe. A nevezett utak építése rövid időn belül megkezdődik.

— **Fehér nap.** Az anyakönyvi hivatalnál tegnap déltől ma délig egyetlen egy halálesetet sem jelentettek be. Ez évben ez a negyedik ugynevezett fehér nap.

— **Kossuth ünnep Hajdudorogon.** Mint lapunknak Hajdudorogról írják, az odaváló függetlenségi kör mint minden évben, úgy az idén is ünneppé avatta szeptember 19-ikét. A kör elnöke emlékbeszédet tartott Kossuth Lajos felett, többen szavaltak, majd a Kossuth-nótákat énekeltek el. A hangulat mindvégig ünnepies és lelkes volt.

— **Bismarck Herbert Debreczenben.** Bismarck Herbert hercegnek, a vaskanczellár fiának halála alkalmából nem érdemes felemlíteni, hogy Bismarck Herbert körülbelül 20 évvel ezelőtt járt Debreczenben is. A református kollégiumban ugyanakkor nagy iparkiallítás volt, amelyet Bismarck herceg szintén megemlékezett. Az érdekes vendég azután megtekintette a Hortobágyot és híres ménest, amely nagyon folkellette érdeklődését.

— **Elfogott szélahamos nő.** E hónap elején történt, hogy a debreczeni rendőrség elfogta Faragó Zsófiát, kit több büncselekmény elkövetése miatt országszerte kerestek. A jeles tolvajnőt akkor átadták a kir. ügyészségnek. A börtönben az áldott állapotban levő nő szülési fájdalmakat emlegett, hogy be kellett vinni a szülészeti klinikára. Innen egyik benn ápolat asszony ruháját magára véve megszökött. Elment az említett asszony lakására és annak férjétől az asszony nevében 10 koronát és ruhásműveket kért, mit a férj gyanútlanul átadott. Mire a hunczutság kiderült, már akkor Faragó Zsófiának nyoma sem volt. Azóta keresik a szélahamos hölgyet. Mint egy távirat jelenti, tegnap Nagyváradon elfogták.

— **Szabad-e a férjnek a feleségét megverni?** Érdekes kérdésben döntött most végérvényesen a legfelső bíróság. László Tamás fehértemplomi magánhivatalnok fiatal feleségét porlekedés közben botjával megütötte, mire az asszony a büntető járásbírósnál könnyű testiértés címén följelentette a férjét. A fehértemplomi járásbírósg el is ítélte Lászlót 50 korona pénzbüntetésre

rendelte,
nem 12
i lámpák
rt a vá-
koronát
r égőket
i.
delután 4
s rendőr-
li, magas
elmondta
küldte a
az általa
át fizet-
a nagyon
a a férje
épet és a
ásáról. A
ele alatt
dörbízot
esalót, ki
ar porté-
gyében.
millió ko-
tésére. A
millió ko-
egélyével
utkészi-
uthálózat
megyére
Lajdász-
Polgár és
vették fel
ése rövid
vi hiva-
tlen egy
ívben ez
orogon.
rják, az
den év-
a szep-
beszédet
en sza-
nekelték
s és lel-
zenben.
vaskan-
érdek-
Herbert
ezzenben
vanakkor
Bismarok
érdekes
tobágyot
blkeltette
E hónap
endrség
incselek-
te keres-
k a kir.
lott álla-
emleke-
szülészeti
ass.ony
lment az
k férjétől
és ruha-
lanul át-
ár akkor
t. Azóta
egy táv-
foglák.
eléségét
tött most
László
nok fiatal
val meg-
rásbíró-
jelentette
ásbírósg
üntetésre

és a törvényszék fellebbviteli tanácsa az íté-
letet megerősítette. A vádlott semmisségi
panaszt jelentett be, a kir. Kuria azonban
ezt most, mint alaptalant elutasította, még
pedig a következő érdekes indokolással:
Vádlott a Bp. 385. §. I. c) pontjának meg-
felelően azért jelentett be semmisségi pa-
naszt, mert a terhére rótt testi sértést
házastársán, fegyelmi jogának gyakorlása
közben követte el. — Ez a semmisségi
panasz azonban alaptalannak és mint ilyen,
elutasítandónak találtatott mert a férjet
házastársával szemben a házi fegyelmi jog
nem illeti meg.

— **Éjjei botrány.** Jó kedve volt az
éjjel Rác Miklós napszámának. Részeg
fejjel felverte késő éjjel egyik Árpád-téri
koreszmárost, ki azonban nem akart a részeg
embernek több italt adni, mire Rác olyan
kiabálásba kezdett, hogy az egész
környék lakossága az utcára csődült. A
részeg napszámot bekisérték a köz-
pontra.

— **Kitiltott bécsi napilapok.** A bel-
ügyminiszter a Bécsben megjelenő Deutsches
Tagblatt című napilapot, továbbá az Oes-
deutsche Rundschau naponta kétszer meg-
jelenő antiszemita lapot a magyar korona
országaiól kitiltotta, a kereskedelemügyi
miniszter pedig ugyane lapoktól a postai
szállítás jogát megvonta.

— **Menetrendváltatás.** A debre-
czen-szerencsi vonalon a Nyiregyházáról este
8 óra 52 perckor induló és Debreczenig
személyszállítással közlekedő tehervonatnál
a személyszállítás csak bezárólag október
31-ig tartatik fenn.

— **Lédecziné exhumálása.** Megirtuk,
hogy Lédeczi Pál gépész, a szegedi köz-
kórházban operált és az operáció után meg-
halt asszony férje, Dollinger Gyula egye-
temi tanár ellen bűnügyi feljelentést tett a
szegedi királyi ügyészségen. Feljelentésé-
ben kérte, hogy rendjék el a holttest
felbontását az igazságügyi orvosi tanács
küldöttjeinek a közbenjöttével. A szegedi
ügyészség a feljelentést, miután az állító-
lagos bűncselekményt Budapeston követ-
ték el, — áttette az odavaló királyi
ügyészséghez, mely a nyomozás elrende-
lését indítványozta, — egyúttal felirt a
igazságügyminiszterhez, hogy az igazságügyi
orvosi tanács két tagját delegálja a holttest
felbontásához. Bakonyi Kálmán középponti
vizsgálóbíró a holttest exhumálását és fel-
bontását elrendelte és erről értesítette a
szegedi királyi ügyészséget. A középponti
vizsgálóbíró egyúttal tudatta a szegedi
ügyészséggel, hogy az igazságügyminiszter
erre az aktusra az igazságügyi orvosi tanács
két tagját küldte ki. Az exhumálás e hó
26-án délután 2 óraker történik a szeged-
felsővárosi Deszkás-temetőben, ugyanott a
halottasházban lesz a boncolás is. Erről a
kir. ügyészség tegnap értesítette a főkapit-
ányságot és Magay vizsgálóbíró.

— **Letzter József fényképészeti,
festészeti és fényképnagyítási műterme
Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház.
Állandó fényképkiallítás a műterem
kapubejárataánál levő kirakatokban.**

— **Ertesítés.** Van szerencsém a
nagyérdemű közönség b. tudomására hozni,
hogy czukrázsdámat szeptember hó 13-tól
kezdve Piac-utcán, a Lamprecht-palotába
helyeztem át. Midőn fényesen berendezett
új helyiséget b. figyelmőkbe ajánlom,
kérem eddigi b. pártfogásukkal továbbra
is támogatni. Debreczen, 1904. szeptem-
ber hó. Tisztelettel Riesz Lipót, czukrázsz.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Ujabb merénylet Oroszországban.

Odesszából táviratozzák, hogy
a rendőrkapitány ellen ma reggel,
mikor hivatalába ment, az utcán
merényletet követtek. **A merénylő
rálőtt a kapitányra, a kinek a
golyó mellébe furódott.**

A tettet elfogták, de nevét,
származását nem akarja megmon-
dani. Zsebében több revolver töl-
tényt találtak.

Egy magyar képviselő szeren- csétlensége Amerikában.

Budapest, szept. 23. Rajk Ala-
dár dr. bajai orsz. képviselőt, ki az
interparlamentáris konferenciára
Amerikába utazott, mintegy new-
yorki távirat jelenti, szerencsétlen-
ség érte. Több képviselő társasá-
gában kiránduláson voltak és mi-
kor Rajk Aladár a villamos vas-
utról leszállott, elesett és **jobb
keze fejét eltörte.** Állapota súlyos,
de nem veszélyes.

Ki lesz a honvédelmi államtitkár.

Budapest, szept. 23. Politikai körökben
ma már egészen hitelesnek tartják Gromon
Dezso honvédelmi államtitkár nyugdíjba
vonulását. Utódjául első sorba *Münnich*
Aurélius emlegetik, de szó van *Bolgár* Fe-
renczről is.

Orosz-japán háború.

Sz.-Pétervár, szept. 23. A hadsereg
hivatalos tudósítója táviratozza Mukdenből,
hogy a japánok most készülnek arra, hogy
megkezdjék az orosz balszárny elleni táma-
dást. A tudósító megjegyzi, hogy ez a hír
kínai forrásból ered.

London, szeptember 23. Tokióból jelen-
tik, hogy Togo admirális Port-Arthur előtt
az eddiginél sokkal éberebb felügyeletet
gyakorolja. A blokádra rendkívül szigorúan
ügyelnek a japánok. Mindennap felderítő és
megerősítő szolgálatot végeznek.

**Az orosz hajók helyzete a rajtok
végzett javítgatás dacára remény-
telen és képtelenek a harcot Togo
hajóhadával szemben felvenni.** A ja-
pánok véleménye szerint szó sem lehet
arról, hogy az orosz hajók a kikötőből ki-
törhessenek.

Halálos szerencsétlenség.

Budapest, szept. 22. Az államvas-
utak nyugati főműhelyében ma reg-
gel szerencsétlenség történt. *Pintér*
József vasuti munkás egy 10 m.
magas állványról lezuhant és meg-
halt.

Budapesti árutözsde.

Buza őszre	10.38
Buza tavaszra	10.68
Rozs őszre	7.55
Rozs tavaszra	8.01
Tengeri őszre	7.30
Tengeri tavaszra	7.25
Arpa	6.85
Zab	7.55

Pálinka és a tudóvész.

A művelt nemzetek összeszövetkezve,
fáradhatatlanul, pénzt és időt nem kímélve
küzdenek a tudóvész ellen. Csak hogy a
sikert majdnem semmivé teszi a szikert

lenül terjedő alkoholizmus. Ez okozza
minden egyébnél jobban, hogy a szerve-
zet ellenálló képessége a tudóvészszel
szemben csökken, mert rontja az általános
táplálkozást és egyes szervek beteges el-
változását okozza.

Borzasztó téves az a hit, hogy az
alkohol táplál. Igazat ugyan, de nemcsak
hogy nem táplál, hanem az emésztést
akadályozza; 10%-os alkohol már káro-
san hat, 15—20%-os már meg is szün-
tetheti az emésztést. Ezenkívül az alkohol
nagy része a tudón keresztül távoznán el
a szervezetből, a táplálkozás rontásán
kívül a tudó szövetség a bacillusok meg-
telepedésére alkalmassá teszi s ezzel a tü-
dóvészre hajlamossá teszi.

Minden szeszes ital ártalmas, de külö-
nösen veszedelmes a pálinka, konyak, likőr.
Angol orvosok úgy találták, hogy a tudó-
vész kivált a borkereskedők és vendéglo-
alkalmazottak közt pusztít; 100 halálesetből
36 gümőkóros volt. Ujabb az tapasztal-
ták, hogy 95 gümőkóros között szeszeszel
élt 86!

Fájdalom, az erősebb szeszes italok
egyre jobban terjednek; amüvelt osztálynál
az erős sörök, konyak és likőr mind hasz-
nálatosabb lesz.

Régebben szegénynek tartották ezeket
inni, ma pedig már veszedelmes elterjedésük.
Növeli ezt a veszedelmet, hogy a konyakot
és likőrt nagyban hamisítják, az utóbbi kü-
lönböző fajtaikat pedig valóságos mérgekkel
zamatosítják. A szervezet ellenálló képessége
tehát valóságos ostromnak van kitéve,
amelynek vége a tudóvész diadala!

Ritkaság, hogy felnőtt egyén is ki-
heverhesse a tudóvész fertőzést, de ez
esetben is ártatlan gyermekei fizetnek meg
apjuk vétségeért, mert már korán áldo-
zatává lesznek a gümös fertőzésnek.

Ezekre gondoljon mindenki, aki sze-
ses italt tartalmazó poharat visz ajkaihoz.

SZÍNHÁZ.

Somlai Arthur első fellépte.

A szintársulat egy kiváló, jeles erőt nyert
Somlai Arthurban, kit Makó a kolozsvári
nemzeti színháztól szerződötett Deb-
reczenbe. Az új tag Rostand nagy sikert
aratott darabjában „Cyrano de Bergerac”-
ban, jövő hó 19-én lép fel először és
mutatkozik be a debreczeni közönségnek.

Uj énekesnő. Makó Lajos az énekes-
személyzetét egy új, fiatal erővel gyarapí-
totta. Rományi Máriát segédénekesnőnek
szerződötette. Rományi Mária a zeneaka-
adémia végzett növendéke és akik ismerik,
elismeréssel, szólnak az új énekesnő tehet-
ségéről és szép, iskolázott hangjáról.

— **Színészházasság.** A debreczeni
szintársulat egyik fiatal törekvő tagja: Ma-
gasházi János segédbaritonista e hó 27-én
házasságot köt Tapolezán Bacsfányi Er-
zsikével.

— **Uj táncosnők.** Makó Lajos
igazgató Tordai Etelt és Németh Esztiit,
a Népszínház ballett karának tagjait tán-
cosnőnkül szerződötette.

A színházi bizottság ülése. Deb-
reczen város színházi bizottsága tegnap
délután Oláh Károly elnöklése alatt ülést
tartott. Előterjesztették a Makó Lajos szín-
igazgató által beterjesztett névsort, mely
különben az előleges színjelentésekből is
ismeretes. A névsort tudomásul vették, de

felkéri a szinigazgatót, hogy az új tagokat október hó folyamán sürjebben szerepeltesse, hogy a bizottság azokról véleményt nyilváníthasson. Ezután előterjesztik Zilahy Gyula szinigazgató névsorát, melyet a bizottság tudomásul vett. Tárgyalták ezután Zilahy Gyula szinigazgató azon javaslatát, miszerint a szerződés egy pontja oda módosíttassék, hogy ha a szinügyi bizottság valamely tagot kifogásol, úgy a szinigazgatónak jogában legyen az illető tagot azonnal elbocsájtani. — Hosszabb vita után dr. Fejér Ferenc indítványára a bizottság e tárgyban elhatározza, hogy óhajtanónak találja a szerződésbe pótlólag felvenni, hogy a szinigazgató tartozik a szinügyi bizottság által kifogásolt tagok helyébe még a színházi szezon alatt új tagról gondoskodni. Oláh Károly tanácsos jelentette ezután, hogy most vasárnap tüzoltó gyakorlat lesz a színháznál, melyre a szinügyi bizottság tagjait meghívja. Ugyanesek baterjesztik Makó Lajos szinigazgató műsorát, amelyet a bizottság tudomásul vett. Bejelentették továbbá, hogy Makó Lajos szinigazgató szerződéséhez képest egy teljes díszletet festett erre az évre, mely a város tulajdonába fog átmenni. Ezután az ülés véget ért.

Színházi Ujság. A színházi szezon kezdetével színházi napilap fog megindulni Debreczenben Szathmáry Zoltán hírlapíró társunk szerkesztésében és kiadásában. A naponként megjelenő lap tartalmazni fogja az igazgatóság által kiadott hivatalos szinlapot teljes szövegében, úgy, hogy a színházban szinlapot nem is fogunk árulni, e helyett a Színházi Ujság lesz a közönség rendelkezésére bocsátva. A négy oldalos szinlap tartalmazni fogja az előadandó darabok meséjét, a műsört, friss színházi híreket, a belletrisztikai részben pedig a debreczeni hírlapírói gárda támogatásával mulattató olvasmányokat a színházi élet köréből. A lap többi része hirdetésekkel fog állni. A lap ára példányonként 3 krajczár (6 fillér) lesz. Előfizetési ára 1 korona. Bérlet az egész színházi szezonra 7 korona.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Esküdtárszék tárgyalás. Tegnap délután kezdte meg a debreczeni kir. törvényszék, mint esküdtárszék, Kolompár Mihály és János hajduböszörményi cigányok rablói ügyének tárgyalását. Az eset előzménye ez: 1904. évi július 28. án az említett két cigány bekopogtatott Balog Ádám szováti öreg cigány lakásába. Mikor ajtót nyitott az öreg, a két cigánylegény bement és előbb az asszonyra támadtak, aztán pedig kutatni kezdtek és néhány apró ingóságot el is hoztak. A két rablót egy héttel a tett elkövetése után Debreczenben fogták el a csendőrök. Az esküdtárszék Oláh Miklós dr. bíró elnökletével tegnap kezdte meg a tárgyalást. Kihallgatták tegnap a két vádlottat, ma pedig a sértettek kihallgatására került a sor. Az öreg cigánynak meg a feleségének kihallgatása után az ügyész a vádat elejtette mindkét vádlottal szemben, minek alapján a kir. törvényszék a további eljárást elejtette.

Rabló cigányok. A szeptemberi esküdtárszék ciklus harmadik tárgyalása is cigányok rablása körül forog. Lakatos József három egri cigánynyal a legutóbbi debreczeni vásár alkalmával a méntelepnél megátmodott egy falusi embert, kitől nagyobb mennyiségű pénzt raboltak el. A kiabálásra a ménkatonák és egy tiszti kirohantak. Üldözöbe vették a rabló cigányokat, de csak Lakatos Józsefet tudták megragasztani. Utána a többiek elmenekültek. Lakatos József a megragasztás után elfogott. A másik három

cigányt a csendőrség kerítette kézre. Az esküdtárszék tárgyalásra tanuknak a ménkatonákat is beidéztek.

VEGYES HIREK.

*** Kánya helyett czipészinas.** Székelyudvarhelyről jelentik: Könnyen végzetessé váló baleset történt itt, melynek áldozata egy fiatal czipészinas. A főreáliskola két fiatal tanára: Pázmán Ferenc és Wirker Ernő vasárnap d. u. vadászni indultak. Egyikük sem ismerte a fegyvert, de az általános vadászlás őket sem hagyta nyugodni. A Budavár nevezetű erdőben egy vadalmán a rövidlító Pázmán mozgó alakot pillantott meg s azt hitte, hogy kánya. — Pázmán tanár célba vette s lőtt. A következő pillanatban hangos jajkiáltás hangzott fel. A rövidlító tanár egy vadalmát szedő czipészinasat nézett kányának s azt lőtte meg. A két tanár a meglőtt gyermek segítségére sietett. Beszállították a székelyudvarhelyi kórházba, hol most operálni fogják a súlyosan megsebesült — vadászszakmányt.

*** A frizernő szenvedélyei.** Pár hét előtt eltűnt Kolozsvárról egy fésülőnő, akinek azóta nyoma veszett. A hatóság ilyenkor korábbi levelet szokott kibocsátani, a melyben a körözött egyéneknek minden ismertető jelét felsorolja, hogy annál könnyebben reá akadhasanak. Olvastunk már sokféle ismertető jelt, de olyat, aminőt a rendőrség az eltűnt fésülőnő személyleírása mellé bigyesztett, aligha jegyzett még fel a rendőri krónika. Azt mondja ugyanis az a megjegyzés, hogy az eltűnt Szolnay Ferencné szenvedélyes dohányzó és kerékpározó. A csinos, fiatal özvegy távolléte nem tűnt föl eleinte a lakóknak, mert hozzá voltak már szokva különös magaviseletéhez és nem egyszer napokig nem látták a szép asszonyt lakásán. A nyomozás még eddig nem vezetett eredményre.

*** Mikor és hol kell bezárni a mulatóhelyeket?** A belügyminiszter az összes megyei és városi hatóságokat utasította, hogy szigorúan ellenőrizzék a mulató helyek tulajdonosaira szabott legújabb rendeletét. E rendelet szerint a templomok közelébe eső bármilyen ivót, mulatót az istentisztelet ideje alatt zárva kell tartani. Körmenetek alkalmával pedig azokon az utcákon nem lehet nyitva semmiféle korema helyiség, ahol a körmenet elvonul. Ennyi erővel ilyen bis időre bizony az összes mulatóhelyeket is bezárathatta volna a miniszter és be is záratta volna bizonyára, ha nem érintené a régi kérdés mindenképen a kincstár kasszáját is.

*** Adósok „feketekönyv”-e.** Megemlékeztünk arról, hogy a szegedi czipészek a divatúru kereskedőkkel együtt mozgalmat indítottak a hitelezés megszüntetése végett. Evegéből már többször gyűlést is tartottak, azonban nem tudtak határozatot hozni, mert mindig voltak nézeteltérések. Legutóbb azzal a tervvel is foglalkoztak, hogy „adósok lapja” czímmel ujságot adnak ki és ennek útján közlik egymással a rossz fizetők neveit. Tegnap délelőtt 10 órakor ismét összegyűltek az ipartestület házában és Kosóczy Pál elnöke mellett határozatot hoztak. Jakobovits Mór kereskedő azt ajánlotta, hogy álljanak el az adósok lapjának eszméjétől, mert ez nem vezetne eredményhez. Hanem ajánlja, hogy könyvet vezessenek,

amelybe a rossz fizetők neveit jegyeznék be. Ez a „feketekönyv” egy iparosnál lenne letéve s minden kereskedő és iparos megtekinthetné, azonkívül ki ki belejegyezheti a megátalkodott adósait. Ezt a határozati javaslatot el is fogadták és nemsokára megnyitják az adósok feketekönyvét.

A dalai láma — trónvesztett.

— szeptember 23.

A kínai császár megfosztotta trónjától a dalai lámát — ez az angolok tibeti expedíciójának legújabb eredménye. A trónfosztásról szóló kiáltvány egy londoni lap szerint így hangzik:

A dalai láma hatalma egyelőre fölfüggesztetik és helyét a Tushi-humps foglalja el. Kétszáz esztendő óta Tibet Kinának hűbéres állama és a dalai láma a hatalmas birodalom jóindulatát számos esetben érezte. Ő azonban nem maradt a helyén, hogy a királyságot megvédelmezze. Nem kísérte figyelemmel az istenek kívánságait és a védőszelleme megharagudtak reá. Azt is megengedte alattvalóinak, hogy tetszésük szerint cselekedjenek, míg ő még arra sem adott parancsot, hogy a Silkim Tibet-i határt szabályozzák, amelynek már tíz év előtt meg kellett volna történnie. Bár parancsot kapott, hogy az ügyet gyorsan intézze el, nem törődött ezzel, hanem katonaságot gyűjtött és harcra bocsátkozott. Miután pedig megverték és nagy zavarok támadtak eme vidékre, ismeretlen helyre menekült, a helyett, hogy az országot és az alattvalókat megvédelmezze volna. A háboruban a tibetiek ezer és tízezer számra estek el és azokat pedig, akik már nem tudtak tovább harcolni, megfenyítette.

A dalai láma tanítója, a meghalt régens és a kínai amban békés megoldást kívántak, de a dalai láma féltékenységéből sok ember halálát okozta, rossz tanácsra hallgatott és megbűtette a régenseket. Nem volt tekintettel sem a császárra, sem a törvényre és igazságosságra és ezek a bűnei nem maradhatnak megtörles nélkül. Mint-hogy tehát rossz jellemű ember, aki alattvalóit elnyomta és kifosztotta, átlépte a Buddha-vallás törvényeit és ezáltal a nagyhatalmak között egyenlenséget támasztott. Ti valamennyien, kínai és tibeti hivatalnokok, katonák, parasztok és barátok, vegyétek tudomásul büntetését. Mint-hogy Tibet Kinának hűbéres állama, a dalai láma a vallásért és a barátokért felelős lesz, de hivatalos teendői nem lesznek. A kínai amban fogja a tibeti hivatalnokokkal elintézni, mi közben a fontos ügyek a császár elé terjesztendők. A dalai lámának megtiltjuk, hogy polgári ügyekbe elegyedjék. Ezt a parancsot mindenkinek meg kell szivelnie.

REGÉNY CSARNOK.

Csontváz a tűzhelyen.

Angol regény.

Fordította: Amica.

35

De l'Orme ur félrefordult, félig eltakarta az arcát, de hogy tudott volna az általa oly ferrón szeretett esdeklő hangnak és szemeknek ellentállani, mindazoknak dacára a mi köztünk történt.

— Hogy tudjam ezt neked megengedni? Hogy tudjalak téged, aki oly szép és fiatal vagy, nyitott szemmel olyan veszélybe dobni?

— Az olyan veszély, melyei már előbb bátran szembe állottam és amelyen sértetlenül jöttem keresztül — mondta Edit a férjének.

— Atyám, szolt közbe Alan — engedje mamát énekelni. Ő soha sem kell és soha sem fog egyedül menni az operába, míg én itt vagyok.

De l'Orme a fiára nézett és azután a felesége szép, komoly arczára és mélyen lehajolt, hogy a keserű megbánás könyeit eltitkolja, a mint a meghatottságtól remegő hangon sugta:

— Am legyen, a hogy te akard, de, oh, Edit, édes feleségem, ez nagyon keserű megpróbáltatás nekem!

Az őszinte megbánásnak a könyecseppje kinyitotta az arany-kapukat és a csontváz megrendült a tűzhelyen e foglalt helyén, helyzete a feleség szeretetének az első meleg sugaraitól meg volt rendítve.

— Károly, már háromszor szólítottalak hiába és a szép kis Vandeleurné a kezével felrázta férjét a mély álmódosásából. Miről gondolkoztál oly mélyen?

— Alice, a De l'Ormeokról gondolkoztam. A mult télen mily hirtelen hagyták el a városi házukat, zárták be Castleton Hallt és mentek külföldre! Ma találkoztam az ügyvédjükkal és kérdező-ködtem utánuk. Azt mondta, hogy a mult évben — épen a Blanka nevű leánya megszökése után — Németországba való időzése alatt De l'Ormeot veszélyes betegség támadta meg és midőn a téli időszakban hazajött, az egészsége annyira meg volt rongálva, hogy az orvosok külföldre, melegebb éghajlat alá rendelték. Örülnek, ha ismét találkozhatnám velük. Nekem tetszett Guy és a felesége szintén. Milyen szép asszony volt, ámbár olyan büszke, mint Luczifer.

— Én attól tartok, hogy az nem volt boldog házasság — mondta Vandeleur asszony a fejét rázva. Nem hiszem, hogy az asszony szerette a férjét. Ámbár a gyermekeit, a Blanka kivételével, nagyon szerette és tudom, hogy az a leány eleitől kezdve viszálykodást igyekezett csinálni.

— De, édes kis feleség, mit akartál mondani? kérdezte az őrnagy

— Oh, arra akartalak kérni, hogy vigyél el ma este az operába: Károly, vigyél el. Delavare asszony átadta a páholyát, hogy az új olasz énekesnőt madame di Sforzát halljam. Mindenki elragadtatással beszél róla. Igérd meg, hogy elviszel.

— Ahogy akard, édes kicsikém — és mi kerán ott leszünk.

Vandeleur őrnagy és a felesége páholyukban voltak, mielőtt a függönyt felhúzták. Vandeleurnének a szép szeme az asszonyok szokása szerint, gyorsan körüljárta a házat és a férje karját érintve, azt mondta:

— Károly, nézz egyenesen a szemközt levő páholyba — ott van Herbert ur és a felesége, a De l'Orme ur leánya.

— Alice, ne ismerd fel őket. Én egyiket sem állhatom. — Herbert volt az, aki a De l'Orme feleségét kétértelmű szavaival gyalázní próbálta és én meg vagyok róla győződve, hogy Herbert valamikor nagyon galádul viselte magát vele szemben.

De az őrnagy éppen akkor nem mondhatott többet, mert az avertúr után a függönyt felhúzták és az édes, dallamos zene kíséretében madame de Sforza megjelent.

Vandeleur asszony előrehajolt azon kitörő tapsviharra, melylyal az új énekesnőt fogadták. Egy deli természetű asszonyt, kinek önralma, ámbár oly fiatal volt, sokkal teljesebbnek látszott, minthogy azt azon nehány este szerzte volna meg, midőn énekelte. — Volt valami rajta, ami Vandeleur asszony tekintetét lekötötte és aztán sugva mondta a férjének:

— Károly, annak az énekesnőnek az arca nem egészen idegen előttem. Azt gondolom, hogy láttam már ahhoz hasonlót. Ámbár nem tudom megmondani, hogy hol.

(Folyt. köv.)

10.917. sz. 1904.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az ideai temesvári szent Mihály

országos vásár

f. évi szeptember hó 29-től bezárólag — október hó 3-áig fog megtartatni. —

Mindenféle állat felhajtása

az országos vásárra szeptember hó 29-től — csütörtökön reggel 5 órától kezdve — meg van engedve.

Temesvárott, 1904. évi szeptember hó 16.

A városi főkapitányságtól: Bandl Rezső, főkapitány.

Bánati ló-, szarvasmarha-, juh- és sertésvásár. Gyümölcs-, mezőgazdasági, kereskedelmi- és iparvásár.

Aki

olcsón, jól, praktikusán és modernül

építkezni akar,

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczen, Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak, kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőmives, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést.

M. Á. Vasutak menetrendje 1904. évi május hó 1-től.

Debreczenből indul:	idő ó. p
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u. 3 30
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u. 4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reggel 8 57
Budapest—Nagyvárad felé	d. u. 12 07
Budapest—Nagyvárad felé	este 10 31
P.-Ladány—Nagyv. felé minden kedd	d. a. 11 12
Csak P.-Ladányig	este 8 10
Csak P.-Ladányig motor menet	reggel 5 08.
Szatmár—Máramarossziget felé	d. u. 3 56
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. e. 6 41
Csak Szatmárig (teher v. sz.m.-száll. v.)	7 56
Szatmár—Máramarossziget felé	2 50
Szatmár—Máramarossziget felé (gyorsv.)	d. u. 12 07
Csak Szatmárig	reggel 5 10
Miskolc—Kassa felé	reggel 8 13
Miskolc—Kassa felé	este 6 56
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u. 4 11
Csak Nyíregyházig	d. u. 2 19
m. áll. vasutól reggel	5 35
vásártérről	reggel 5 44
m. áll. vasutól reggel	8 09
vásártérről	reggel 8 16
m. áll. vasutól	d. e. 11 07
vásártérről	d. u. 1 16
m. áll. vasutól	12 25
vásártérről	12 38
m. áll. vasutól	2 11
vásártérről	2 21
m. áll. vasutól	este 6 46
vásártérről	6 53
Füzes-Abony felé m. áll. vasutól	reggel 4 36
Füzes-Abony felé vásártérről	4 56
Ohat-Kőcs—Polgár felé m. áll. vasutól	d. u. 4 06
Ohat-Kőcs—Polgár felé vásártérről	4 23
Derecske—Nagy-Léta felé	reggel 9 35
Derecske—Nagy-Léta felé	4 31

Budapestre érkezik:	
A reggel 8 ó. 57 p. kor induló gy. v.	d. u. 1 50
A déli 12 ó. 07 p. kor induló sz. v.	este 6 40
Az este 10 óra 31 p. kor induló sz. v.	reggel 5 45
A délután 4 ó. 16 p. kor induló gyorsv.	este 9 35

Budapestől Debreczenbe indul:	
A délután 12 ó. 6 p. kor érkező gyorsv.	reggel 7 25
A délután 3 ó. 29 p. kor érkező szem. v.	9 —
Az este 6 ó. 26 p. kor érkező gyorsvonat	d. u. 2 —
Az éjjel 2 ó. 24 p. kor érkező szem. v.	este 7 05
Az éjjel 2 ó. 24 p. kor érkező sz.m.v.	9 15
P. Ladányig gyorsvonat átszállítással	d. u. 12 08

Debreczenbe érkezik:	
Budapest felől (gyorsvonat)	d. u. 3 29
Budapest—Nagyvárad felől	este 6 26
Budapest—Nagyvárad felől (gyorsvonat)	éjjel 2 24
Budapest—Nagyvárad felől	d. u. 2 15
Csak P. Ladánytól	reggel 7 45
Csak P. Ladánytól motor menet	5 03
Kölcsevár—Nagyvárad felől	7 26
Csak Szatmártól	8 46
Csak Szatmár felől (gyorsvonat)	d. e. 11 37
Csak Máramarossziget felől (gyorsvonat)	d. u. 3 55
Csak Máramarossziget felől (gyorsvonat)	este 10 11
Máramarossziget—Szatmár felől	6 40
Csak Szatmár felől	reggel 8 04
Kassa—Miskolc felől	d. e. 1 31
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	este 7 50
Kassa—Miskolc felől	d. u. 3 48
Csak Nyíregyháza felől	reggel 7 33
vásártérről	reggel 7 40
m. áll. vasúthoz	d. u. 1 15
vásártérről	d. e. 11 22
m. áll. vasúthoz	este 6 06
vásártérről	6 12
H.-Böszörmény felől	m. áll. vasúthoz 9 51
vásártérről	1 57
m. áll. vasúthoz	d. u. 1 46
vásártérről	3 52
m. áll. vasúthoz	este 9 57
Füzes-Abony felől vásártérről	d. u. 3 34
Füzes-Abony felől m. áll. vasúthoz	5 35
Ohat-Kőcs—Polgár felől vásártérről	reggel 7 44
Ohat-Kőcs—Polgár felől m. áll. vasúthoz	reggel 7 54
Derecske—Nagy-Léta felől	7 15
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u. 3 13

A legolcsóbb
bevásárlási forrás
Székely Jenő és Társa
utad
uri és női-dívat
cipőraktár cégnél
Piac
és Szent-...-utca

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 8 fillér.

EGY szerény igényű, fiatal ember, férfi vagy női konfekció üzletben állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

HASZNÁLT vetőgépek, teljesen kijavítva minden nagyságban felelősség mellett a legolcsóbb árban előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók, Rámer Sándor nagytrafik udvar, Piacz-utca 26. Ugyanott vetőgépek kölcsön is kaphatók.

Idegbajosoknak

igen ajánlatos, hogy a 20 év óta bevezetett és a járók, gyakorló orvosok és a közönség által mind nagyobb és nagyobb körben alkalmazott gyógy-
móddal, mely csapán külső mosásokból áll, általában, olcsó és meggyőző hatású, megismerkedjenek.

Kérje ön a 26. kiadásban megjelenő műveket Weismann Romától:

„Az idegbetegségekről és a szelítésről,” mely dr. Rehschnek V. Emil gyógyszerüzletében ingyen kapható.

Gyémánt petroleum tisztán égő, szag nélküli soha nem füstöl
1 liter 16 krajczár.
Deutsch Albert és Fia
fűszerkereskedésben, Hatvan-utca 9.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy

czukrászdámat

szeptember hó 13-tól kezdve

Piacz-utczán

a **Lamprecht-palotába** helyeztem át.

Minden fényesen berendezett üzemeltetésemet b. figyelmükbe ajánlom, kérem eddigi b. pártfogásukkal továbbra is támogatni.

Debreczen, 1904 szeptember hó

Tisztelettel

Riesz Lipót,

czukrász.

Luczernamag

őszi vetésre előnyös áron kapható

Deutsch Albert és Fia

fűszerkereskedésben, Hatvan-u. 9.

Szönyeg,

✘ függöny, butorszövet, ✘ linoleum

●raktárunkat, saját házukba●

Kossuth-utca 5. sz.

|| főzletünk emeleti helyiségeibe helyeztük által. ||

A még raktáron levő szönyeg, függöny, butorszövet, ágy- és asztalterítőket ameddig a készlet tart

✦ leszállított árak mellett ✦ árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa.

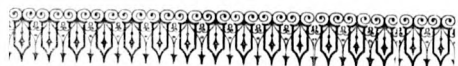
Debreczen Kossuth-u. 5.

Hirlapelárusítók

felvételnek

a „Debreczen” elárusítására városi nyomdában,

varoshas, keresztépület.

URSUS A LEGTÖKÉLETESEBB BORSAJTÓ!

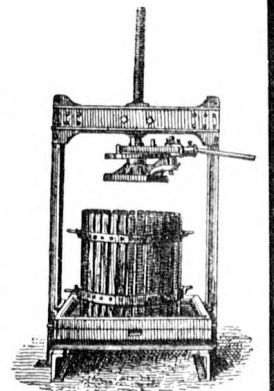
Az Ursus borsajtó következő előnyökkel bír: Vasgerenda és szabaddalmazott nyomó fejszerkezet által a lehető legmagasabb nyomásérő, csekély embererő igénybevételével érhető el.

Az Ursus borsajtó aljrésze fából van a vasgerendaszerkezetbe illesztve, hogy a szőlőlé vaslécekkel nem érintkezik s így a bor megfeketedése nem fordulhat elő.

■ Az Ursus borsajtótól a torköly egy darabban vehető ki.

■ Az Ursus borsajtó szerkezete felülmulhatalan szolid és erős.

Szőlődaralók a legjobb kivitelben.

Porzellán kályhák

budweissi és honi gyátmányban Meidingi rendszerű és öntött vas-kályhák és legjobb minőségű konyhakészítésre a fűtőképesség tetőes emelésére és a lakás gyors felmelegítésére a fűtőtestet keltő új találmányu multiplicator betétet felelősség mellett ajánlom

Fürdőkádak és vasbutorok

== nagy raktára. ==

Tóth Gyula,
Debreczen, Piacz u. 20 és 27.

Gazdálkodóknak.

Biztos járású Anker-órak erős járású, 3 erős ezüst fadellel, pormentes, rugótörés kizárva

20 koronaért

2 évi tényleges jóállással

kapható:

Horváth

óraművesnél Debreczen, Hatvan-u. 2.

Postai szétküldés.

Javítások jutányosan

szinte jóállással.

Az általánosan elismert kitűnő

Mohai Ágnes

természetes magyar ásványvíz, mely a külföldi Giesshüblit legjobban pótolja, főraktára:

MAYER JENŐ

fűszer- és csemego üzletében. Debreczen, Piacz- és Széchenyi-utca sarok.

1 literes üveg 19 kr.

1/2 " " " 13 "

mélyen leszállított áron kapható.